

Teenused vähenenud töövõimega inimestele

Sisukord

Töötukassast	3
Töölane rehabilitatsioon	6
Kogemusnõustamine	10
Kaitstud töö	14
Abistamine tööintervjuul	19
Tööks vajalik abivahend	20
Tugiisikuga töötamine	21
Töölēsõidu toetus	22
Saatja sõidukulu hüvitamine	24
Tööruumide ja -vahendite kohandamine	28
Koolituskulu hüvitamine	29
Palgatoetus	30
Nõustamine ja koolitus	31

Me aitame Teil

- leida tööpakkumisi ja sobivat tööd
- täiendada töö leidmise oskusi
- saada tööks vajalikke teadmisi, oskusi ja kogemusi
- lahendada töö otsimisel või tööle asumisel tekkinud probleeme

Me ootame Teilt

- aktiivselt töö otsimist
- jõukohaseid pingutusi töö leidmiseks
- kokkulepitud ajal nõustamisel osalemist
- kokkulepitud tegevusi ja teenustel osalemist
- sobiva töö vastuvõtmist

Töötukassa aitab Teil leida tööd ja toetab töökohal püsimist. Pakume mitmekesist valikut teenuseid vastavalt sellele, mis Teie töölesaamist või töötamist takistab. Näiteks saate tööotsingualaseid teadmisi ja oskusi täiendada ning teiste töötajatega kogemusi vahetada **tööotsingu töötoas** või **tööklubis**. Kui töö leidmiseks on vajalik omandada või täiendada erialaoskusi, pakume **koolitust** või **tööpraktikat**. **Tööharjutusel** või **vabatahtlikul töö**l osaledes saab tööks vajalikke sotsiaalseid oskusi ja esmast töökogemust. Samuti pakume nii **karjäärinõustamist** kui **psühholoogilist nõustamist**.

Kui Teie **töövõime on vähenenud puude või pikaajalise haiguse tõttu**, osutame Teile lisaks teenuseid, mis aitavad ületada või vähendada sellega seotud takistusi tööle asumisel ja töötamisel.

Kui soovite leida tööd, tulge töötukassa kliendiks. Töötu või töötajana registreerides saate endale **isikliku nõustaja – juhtumikorraldaja**, kes oskab nõustada just vähenenud töövõimega inimesi. Nõustajaga kohtute või suhtlete vähemalt kord kuus. Lisaks vahetutele kohtumistele töötukassas võib nõustamine aset leida ka **telefoni teel** või **iseteenindusportaali vahendusel**. Koos nõustajaga koostate **tööotsimiskava**, milles lepите kokku tegevused, mis Teid kõige paremini tööle aitaksid.

Kui Te töötate, kuid vajate vähenenud töövõime tõttu tuge töötamise jätkamiseks, võtke ühendust Teile sobiva töötukassa esindusega ja leppige kokku kohtumine juhtumikorraldajaga.

See vihik kirjeldab teenuseid, mida saate kasutada, kui:

- Teil on **vähenenud töövõime** ehk puue, püsiv töövõimetus või osaline või puuduv töövõime;
- Te olete registreeritud töötuna ja otsite tööd või;
- töötate, õpите või olete ettevõtja.

Töölane rehabilitatsioon on mõeldud inimestele, kel on puude või haiguse tõttu mitmeid takistusi ning kes vajavad töövõime taastamiseks või hoidmiseks erinevate spetsialistide ehk rehabilitatsioonimeeskonna abi.

Töölane rehabilitatsioon:

- valmistab Teid ette tööeluks;
- toetab Teie tööleasumist või töötamist.

Töölant rehabilitatsioonil võib näiteks olla vaja selleks, et parandada liikumisostkusi või kõnet, õppida kasutama abivahendeid, lahendada psühholoogilisi probleeme. Samuti võib vaja olla nõustamist, et leida motivatsioonil ja suurendada enesekindlust, õppida puude või haigusega igapäevaselt toime tulema. Vajadusel saab rehabilitatsioonimeeskond aidata Teil tööellu sisse elada, nõustades tööandjat, kuidas tööd sobivamalt korraldada või töökeskkonda kohandada.

Töölane rehabilitatsioon võib sisaldada järgmisi tegevusi:

- füsioteraapia
- tegevusteraapia ja -nõustamine
- loovteraapia
- logopeediline abi
- eripedagoogiline abi
- kogemusnõustamine
- psühholoogiline nõustamine
- õenduslane nõustamine
- sotsiaalnõustamine
- arsti (sh psühhiaatri) nõustamine.

Tervishoiuteenuste, taastus- ja sanatoorse ravi saamiseks pöörduge oma pere- või eriarsti poole.

Töölase rehabilitatsiooni tegevused toimuvad Teie vajadustest lähtuvalt kas individuaalselt või grupis.

Üldjuhul kestab teenus kuni ühe aasta ning töötukassa saab Teie töölase rehabilitatsiooni eest tasuda kuni 1800 eurot.

Rehabilitatsiooniteenust pakuvad Sotsiaalkindlustusameti tegevusloaga registreeritud teenuseosutajad. Kui Teie osalemine teenusel on juhtumikorraldajaga kokku lepitud, peate end hiljemalt seitsme päeva jooksul teenusele registreerima. Sobiva teenuseosutaja saate valida töötukassa portaalis olevast teenuseosutajate nimekirjast.

Kuidas töölase rehabilitatsiooni teenus toimub?

- 1) töötukassa juhtumikorraldaja hindab Teie teenusevajadust;
- 2) lepite juhtumikorraldajaga kokku rehabilitatsiooni eesmärgi;
- 3) valite enda jaoks sobiva rehabilitatsiooniasutuse (nimekiri töötukassa portaalis);
- 4) lepite kokku kohtumise teenuseosutajaga tegevuskava koostamiseks või rehabilitatsiooniprogrammis osalemiseks;
- 5) töötukassa kinnitab tegevuskava;
- 6) alustate rehabilitatsiooniteenusel osalemist.

Kogemusnõustamine on sarnase puude või tervisehäirega inimeste omavaheline kogemuste vahetus, mis pakub emotsionaalset ja sotsiaalset tuge. Nõustamise eesmärk on selliste võimaluste ja lahenduste leidmine, mis aitaksid Teil oma eluga võimalikult iseseisvalt toime tulla. Teile sobiva kogemusnõustaja leiab töötukassa.

Kogemusnõustajaga saate tavaliselt kohtuda kuni 10 korda, kuid vajadusel ka rohkem.

Nõustamine võib toimuda nii individuaalselt kui ka grupis.

Kogemusnõustaja:

- Jagab Teiega teadmisi ja kogemusi, mis aitaksid tal endal Teiega sarnases olukorras toime tulla.
- Räägib Teile oma elust terviseprobleemiga ning juhendab, kuidas sellega võimalikult hästi toime tulla, sealhulgas annab praktilisi nõuandeid.
- Räägib oma tööst ning julgustab ja motiveerib Teid tööd otsima või töötamist jätkama.
- Soovitab vajadusel Teile abivahendeid ning õpetab nende kasutamist.

Mihkel Saksing

*Haapsalu Neuroloogilise
Rehabilitatsioonikeskuse kogemusnõustaja*

*Kogemusnõustamine on kogemusnõustaja ja
kliendi vaheline sõprussuhe. Värske trauma
puhul ei ole patsient ega tema lähedased kursis
ümbereõppimis- ega töötamisvõimalustega.
Minu töö ongi nendeni see informatsioon tuua.*

Kaili Mikk

kogemusnõustaja

*Kogemusnõustamine silmakliiniku juures
on mõeldud kõigile inimestele, kellel on
silmaprobleemid. Kogemusnõustajana
saan toetada inimest nii sotsiaalses kui ka
emotsionaalses mõttes. Kui uues olukorras
olev inimene ei tea, kuhu pöörduda ja mida
ette võtta, siis minul kogemusnõustajana
on teadmised, mida talle oma kogemuste
toel jagada, et ta saaks oma elu korraldada
paremini ja terviklikumalt.*

Kaitstud töö aitab tööle inimesi, kes ei ole kohe suutelised iseseisvalt tööd leidma ja töötama.

Kaitstud töö tähendab, et Te saate teha võimetekohast tööd teile sobivas tempos ja keskkonnas, kus Teid nõustatakse, juhendatakse ja abistatakse. Eesmärk on, et suudaksite teenuse lõpuks töötada vähemalt 20 tundi nädalas ja oleksite valmis iseseisvalt tööle asuma tavalisel töökohal.

Teenus võib kesta kuni kaks aastat.

Kõigepealt:

- vaatate koos teenuseosutajaga, milliste töödega Te juba praegu toime tuleksite;
- õpite tööoskusi;
- harjutate töötamist;
- proovite erinevaid töid;
- leiate sobiva töö, mida kaitstud tingimustes teha;
- mõtlete koos teenuseosutajaga, kuidas Teie töötamist kõige paremini korraldada.

Sel ajal olete töötuna registreeritud ning teile makstakse stipendiumi ja sõidutoetust.

Järgmiseks:

- Teie töötuna arvelolek lõpetatakse;
- teenuseosutaja sõlmib Teiega lepingu ja Te saate töötasu;
- asute tööle kaitstud töö tingimustes;
- Teid juhendatakse ja toetatakse töötamisel;
- saate nõu ja tuge tavalise töö leidmiseks;
- vajadusel saate taotleda töölesõidu toetust.

Lõpuks:

- asute tavalisele tööle;
- teid juhendatakse ja toetatakse nii palju, kui vaja;
- teie tööandja ja kolleegid saavad nõu ja tuge töö paremaks korraldamiseks;
- kui vaja, saate taotleda töölesõidu toetust;
- Teie tööandja saab taotleda palgatoetust;
- kui vaja, saate pärast kaitstud töö lõppu töötada edasi tugiisiku toel.

Jaan on pea kogu oma elu veetnud erinevates hoolekandetasutustes. Kui tema uueks elukohaks sai AS Hoolekandeteenuste Uuemõisa kodu, märgati, et Jaan on nii seltsiv kui töökas ja seetõttu võiks proovida talle töö leida. AS Linnamäe Lihätööstus andiski Jaanile võimaluse.

Jaan oma tööst:

Survevee ja harjaga pesen kastid, siis panen kuivama ja laon virna. Pärast pesen ruumid ära, vean prügi välja, kõik teen korda. Mulle meeldib seal käia, olen selle palgaga rahul, ülemustega olen ka rahul.

Tööandja Jaanist:

Jaan on meil väga hea meeskonnaliige. Ta tuli ja sulandus kiiresti meeskonda. Ta on väga kohusetundlik ja tubli ja kõik hoiavad teda. Jaanile on vaja natuke rohkem tähelepanu. Tuleb igapäevaselt rääkida ja suhelda, ta ei ole nii iseseisev kui mõni teine töötaja.

Abistamine tööintervjuul

Kui vajate tööandjaga töövestlusel suhtlemisel tuge, korraldab töötukassa juhtumikorraldaja Teie abistamise. Seda võib vaja olla näiteks kuulmis- või kõnepuude, aga ka muude suhtlemistakistuste puhul. Abistaja võib olla erialaspetsialist või töötukassa töötaja, samuti vabatahtlik.

Tööks vajalik abivahend

Kui tööülesannete täitmine tööandja vahenditega on Teie vähenenud töövõime tõttu takistatud, anname Teile töötamiseks vajaliku abivahendi tasuta kasutada. Töötukassa juhtumikorraldaja hindab abivahendi kasutamise vajadust tööülesannete täitmisel ja selgitab välja sobiva abivahendi, küsides vajadusel nõu spetsialistidelt.

Abivahendi saate enda kasutusse kuni oma töösuhte lõpuni, aga esialgu mitte kauemaks kui kolmeks aastaks. Abivahendi kasutamise lepingut saab pikendada, kui abivahend on Teile tööülesannete täitmisel jätkuvalt vajalik. Abivahendi, mida vajate nii tööülesannete täitmisel kui igapäevaelus, saate taotleda Sotsiaalkindlustusametist.

Tugiisikuga töötamine

Tugiisik juhendab ja abistab, kui Teil on raskusi tööleasumisel, töökollektiivi sisseelamisel, tööülesannete mõistmisel või omandamisel. Tugiisik ei täida Teie eest tööülesandeid.

Tugiisikuga töötamise teenust taotleb töötukassalt tööandja ning koos Teiega leitakse sobiv tugiisik.

Kui Teie töösuhe on tähtajatu, saab tugiisik Teid abistada kuni 1000 tunni vältel 1 aasta jooksul. Tähtajaline töösuhe peab kestma vähemalt kuus kuud. Kui vajate töötamisel tugiisiku juhendamist ka pärast aasta möödumist, saab teenus jätkuda kuni veerandi ulatuses Teie tööajast ühes kuus.

Tugiisikuks võib olla nii Teie kolleeg kui ka sobiv inimene väljastpoolt töökohta. Töötukassa maksab tugiisikuga töötamise teenuse osutajale tasu.

Töölõõidu toetus

Kui Te ei saa oma puude või tervisehäire tõttu käia tööl ühistranspordiga, vaid peate selleks kasutama isiklikku sõiduauto, taksot või eritransporti, hüvitab töötukassa Teile osaliselt töölõõiduga seotud lisakulud. Kulud hüvitatakse, kui see on vajalik Teile tööleasumiseks või töötamise jätkamiseks.

Töölõõidu toetuse taotlemiseks esitage töötukassale avaldus e-posti või postiga või töötukassa esinduses kohapeal. Avalduses tuleb põhjendada, miks Te ei saa puude või tervisehäire tõttu kasutada tööl käimiseks ühistransporti.

Töölõõidu toetust makstakse Teile tööle asumise päevast või juba töötamise korral avalduse esitamise päevast alates.

Toetust makstakse kuni 12 kuu eest kolme aasta jooksul. See tähendab, et Te ei pea seda järjest ära kasutama. Näiteks võite toetust vajada ainult talvekuudel.

Toetust makstakse 93 senti kilomeetri kohta, kuid mitte rohkem kui 26 eurot ühe päeva eest ja 300 eurot kuus. Toetuselt arvestatakse maha tulumaks.

Töölõõidu toetust saate kord kuus iga eelmisel kuul tööl käidud päeva eest tagantjärele. Selleks peate töötukassale esitama iga kuu 10. kuupäevaks tööandja allkirjaga tõendi Teile eelmisel kuul töötatud päevade kohta.

Töötukassa ei hüvita töölõõidu kulu, mille hüvitab Teile kohalik omavalitsus või mille katmiseks saate Sotsiaalkindlustusametist töötamistoetust.

Saatja sõidukulu hüvitamine

Kui vajate ühistranspordiga tööle sõitmiseks teise inimese abi, hüvitame Teid kodust tööle ja töölt koju saatvale inimesele sõidukulud.

Saatja peab sõidukulu hüvitamise taotlemiseks esitama töötukassale avalduse e-posti või postiga või töötukassa maakondlikus osakonnas kohapeal. Avalduses tuleb esitada andmed saadetava vähenenud töövõimega inimese kohta ning põhjendada, miks ta vajab ühistranspordiga töölesõiduks saatjat.

Sõidukulu hüvitatakse saatjale iga Teie tööle saadetud päeva eest kuludokumentide alusel, kuid mitte rohkem kui 26 eurot ühe päeva eest. Saatja sõidukulu hüvitatakse kuue kuu vältel kolme aasta jooksul.

Kulu hüvitatakse iga tööle saadetud päeva eest originaalkuludokumentide alusel, kuid mitte rohkem kui 26 eurot ühe päeva eest.

Hüvitise saamiseks peab Teie saatja töötukassale esitama iga kuu 10. kuupäevaks:

- eelmisel kuul ühistranspordi kasutamist tõendavad originaalkuludokumendid ja
- tööandja allkirjastatud tõendi Teie töötatud päevade kohta eelmisel kuul.

Töötotsija kogemus

Tom Rüütel

töötukassa juhtumikorraldaja

Liikumispuudelisenena tean väga hästi, kui raske on iga algus, see esimene pingutus. Mäletan selgelt oma esimese töö otsimist. Ma ei teadnud päris hästi, kas ja kuidas ma hakkama saan, aga ma ei keelanud endale võimalust proovida.

Õnneks teadmatus hajub iga tööl oldud päevaga ning ükski tööandja ei eelda, et uus töötaja peab kohe kõike oskama ja teadma.

Mul ei ole olnud palju töökohti, aga olen mõelnud alati oma soovidele, sellele, mis minu südame kiiremini tuksuma paneb ning sellele, mis mind elus edasi viiks. Täna töötukassas töötades näen, et töötukassa töötab sooviga, et iga inimene leiaks töö. Erivajadusega kliendile aitab töötukassa töökohta kohandada või annab kasutada tööks vajaliku abivahendi ning vajadusel pakub ka tugiisiku teenust ning muud abi. Nii et ei pea mõtlema, kuidas tööl hakkama saada, vaid sellele, et töö on seiklus ja unistused täitumiseks!

Tööruumide ja -vahendite kohandamine

Kui Teil on raske pääseda oma tööruumidesse või kasutada ettenähtud töövahendeid, aitame kohandada töökoha ja töövahendid Teie jaoks ligipääsetavaks ja kasutatavaks. Kohandada saab ka kodus asuvat töökohta. Tööruumide ja -vahendite kohandamise kulu hüvitamise avalduse esitab töötukassale tööandja. Töötukassa aitab välja mõelda sobiva lahenduse, küsides nõu ka teistelt spetsialistidelt.

Olenevalt juhtumist ja lähtuvalt kohanduse mõistlikust maksumusest on võimalik kohandamiseks tehtud kulud Teie tööandjale hüvitada kuni 100protsendiliselt. Kohanduse kulud hüvitatakse tööandjale juhul, kui Teie töösuhe on tähtajatu või tähtajaga vähemalt kolm aastat. Hüvitist saab taotleda üks kord kolme aasta jooksul ühe töötaja kohta.

Koolituskulu hüvitamine

Hüvitame Teie tööandjale koolituskulud, kui Te vajate tööalast koolitust, kuna:

- Te ei saa oma terviseseisundi tõttu senist tööd jätkata ning pärast ümber- või täiendõpet pakub tööandja Teile uut tööd või
- olite enne tööleasumist vähemalt 12 kuud töötuna arvel ning peate oma tööalaseid teadmisi ja oskusi täiendama.

Saame tööandjale hüvitada ka vähenenud töövõimega töötaja **tööalase koolitusega seotud lisakulud, mis on tingitud töötaja puudest või terviseseisundist** (näiteks viipekeeletõlgi kulu).

Palgatoetus

Kui olete enne tööleasumist olnud töötuna arvel **vähemalt kuus kuud või töötanud kaitstud töö tingimustes**, maksame Teie tööandjale palgatoetust.

Palgatoetust makstakse 12 kuu eest alates töötaja tööleasumisest, tähtajalise lepingu korral poole töötamise aja vältel.

Palgatoetust maksame tööandjale veelgi soodsamatel tingimustel, kui Te olete 17-29aastane noor, kellel ei ole erialast haridust ega kogemust. **Minu esimese töökoha teenusega** maksame tööandjale palgatoetust, kui olete enne tööleasumist olnud töötuna arvel **vähemalt neli kuud**. Lisaks hüvitame Teie **töölase koolituse kulu** kuni 2500 eurot kahe esimese tööaasta jooksul.

Nõustamine ja koolitus

Pakume Teid tööle võtnud tööandjale koolitust ja nõustamist vähenenud töövõimega inimeste töötamise toetamise võimalustest. Nõustamise eesmärk on, et tööandjad teaksid rohkem vähenenud töövõimega inimeste värbamisest ning teaksid, mida teha, et inimesi tööle aidata ja tööl hoida.

Tööandja kogemus

NOTE Pärnu OÜ

Oleme kasutanud töötukassa teenuseid puuetega inimeste töökohtade kohandamiseks kolmel korral. Töötukassa abiga rajasime vähenenud töövõimega töötajale paremaks ligipääsuks kaldteed ning tekitasime võimaluse laoukse puldiga avamiseks. Samuti oleme saanud abivahendid (vibratsiooniga randmevastuvõtja) kuulmispuudega töötajate turvalisuse tagamiseks – juhul, kui peaks käivituma tuletõrjealarm, annavad vastuvõtjad kuulmispuudega inimesele sellest vibratsiooniga märku.

Teenuste kasutamine on tehtud lihtsaks ja mugavaks. Ettevõttel on vaja teha üldjoontes samad toimingud, mida nad teevad ka juhul, kui töötukassaga koostööd ei tehta – hinnapäringud ja ehitustegevus. Kogu vajaminev dokumentatsioon vormistatakse valdavalt töötukassa poolt, mis teeb tööandja jaoks kohandamisega kaasneva asjaajamise üsna lihtsaks.

Töövõimereform: kes mida teeb?

Eesti Töötukassa korraldab töövõime hindamist, maksab töövõimetoetust, nõustab tööotsijaid ja tööandjaid ning osutab tööle saamist ja töötamist toetavaid teenuseid.

Sotsiaalkindlustusamet pakub igapäevaeluks vajalikke abivahendeid, sotsiaalset rehabilitatsiooni ja pikaajalist kaitstud töö võimalust ning psüühikahäiretega inimestele erihoolekandeteenuseid.

Kohalik omavalitsus osutab sotsiaalteenuseid, näiteks tugiisik, isiklik abistaja, viipekeeletõlk, sotsiaaltransport, kodu kohandamine. Need teenused on olulised, et inimesed saaksid olla aktiivsed, tööd otsida ja tööle käia, õppida ja ühiskonnaelus osaleda.

The screenshot shows the homepage of Eesti Töötukassa. At the top, there are navigation links for 'Vaegnägijatele', 'Viipekeel', 'Mobiil', 'KKK', and 'Sisukaart'. There are also language options 'In English' and 'Ha rusekom', and a search bar with 'Märksõna või isik' and an 'Otsi' button. The main header features the Eesti Töötukassa logo and the European Union flag with 'Logi sisse'.

The main navigation menu includes: 'Avaleht', 'Otsin tööd', 'Töövõimereform', 'Teenused', 'Toetused ja hüvitised', 'Tööandjale ja partnerile', 'Töötukassast', and 'Iseteenindus'. The 'Otsin tööd' section is highlighted in orange and shows '4424 vaba töökohta!'. Below this, there is a search form with 'Otsisõna' and '- Valdkont -' dropdown menus, and buttons for 'Otsi' and 'Ava täpsem otsing'.

To the right of the search form is a 'Kiirvalikud' (Quick links) section with a list of services: 'Tööpakkumised', 'Noortegarantii', 'Skype karjäärinõustamine', 'Esita küsimus', 'Töötukassa kontaktid', 'Ajakirjanikele', 'Statistika ja uuringud', 'Avaldused ja vormid', 'Avaldused iseteeninduses', 'Küsi karjäärinõustajalt!', 'Tööandjate konsultantide kontaktid', 'Töötukassaga seotud õigusaktid', and 'Vabad ametikohad töötukassas'.

On the far right, there is an 'Infotelefon 15501' section with 'Töötukassa esindused' (Employment Service representatives) and their operating hours: 'Oleme avatud: E, K, N 8:15 - 16:00; T 8:15 - 17:30; R 8:15 - 12:00'. A note mentions '* va. Põltsamaa, Lihula, Röpina' and a button for 'Kõigi esinduste kontaktid'.

At the bottom, there are three news items: 'Uudised' (01.03.2016), 'Järgmised sündmused' (Lääne-Virumaa töömess), and 'Uuemad töökuulutused' (müügikonsultant (Rapla)). A large orange button at the bottom right says 'TÖÖVÕIMEREFORMI TEEKAART'.

www.tootukassa.ee

www.facebook.com/eestitootukassa

Infotelefon 15501 (lauatelefonilt tasuta)

Skype´ilt infotelefonile: tootukassa

